

اخبار و تحلیلهای

نشریه روزانه (داخلی) معاونت سیاسی

نماینده‌گی ولی فقیه در سپاه

سال بیست و هشتم / شماره ۶۷۹۴

چهارشنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۵

امام خامنه‌ای (ره):

خب اسلام بر پایه‌ی عقل و ایمان است. کلّ برنامه‌های اسلامی را با عقل و ایمان باید سنجید و فهمید و عمل کرد. اینها نه عقل داشتند، نه ایمان. پیغمبر وارد این جامعه شد؛ یعنی این بیانات الهی را، وحی الهی را، کلام خدا را برای یک چنین مردمی تلاوت کرد و توانست در طول مدّت سیزده سال — که سیزده سال زمانی [طولانی] نیست — از بین همین مردم، عمّار درست کند، ابوذر درست کند، مقدّاد درست کند؛ از بین همین مردم!

۱۴۰۴/۱۰/۲۷

ایران در شانگهای چه چیزی به دست آورد؟

📌 مهدی نیک بین

نشست بیست و هشتم سران سازمان همکاری شانگهای که نهم و دهم شهریور در بیشکک پایتخت قرقیزستان برگزار شد، دارای دستاوردهای دیپلماتیک مهمی بود. مسئله اصلی ایران در این نشست، تبدیل عضویت به ظرفیت واقعی و اثرگذار بود و مهم‌ترین ویژگی عملکرد ایران در این اجلاس، ترکیب حضور در نشست رسمی با دیپلماسی فشرده در حاشیه اجلاس بود. رئیس‌جمهور در مدت حضور خود با رهبران هند، روسیه، پاکستان، تاجیکستان، قرقیزستان و دیگر طرف‌ها گفت‌وگو کرد و وزیر امور خارجه کشورمان نیز از رایزنی‌های مستمر با وزیران خارجه کشورهای عضو سخن گفت. این الگوی رفتاری از منظر دیپلماسی چندجانبه اهمیت دارد؛ زیرا تهران تلاش کرد از فضای چندجانبه برای پیشبرد هم‌زمان پرونده‌های دوجانبه و منطقه‌ای استفاده کند. دیدار پزشکیان و نارندرا مودی نیز مشخصاً بر روابط دوجانبه، تحولات غرب آسیا، ضرورت گفت‌وگو و حفظ آزادی کشتیرانی و تجارت متمرکز بود.

اما مهم‌ترین دستاورد سیاسی ایران در بیانیه بیشکک بازتاب یافت؛ جایی که اعضای شانگهای ضمن تأکید بر حاکمیت و تمامیت ارضی ایران، حملات نظامی علیه کشور را مغایر حقوق بین‌الملل دانستند و بر حل بحران از مسیر دیپلماتیک تأکید کردند. مخالفت با اقدامات قهری یک‌جانبه نیز بر اهمیت این موضع افزود. برای تهران، اهمیت این حمایت نه در ایجاد یک تعهد امنیتی جدید، بلکه در تقویت مشروعیت سیاسی ایران و دشوارتر شدن شکل‌گیری اجماع بین‌المللی علیه آن است.

با این حال، ارزش نشست را نباید تنها به بیانیه سیاسی تقلیل داد. مجموعه اسناد تصویب‌شده نشان می‌دهد دستورکار شانگهای در حال حرکت به سمت همکاری‌های اجرایی‌تر است؛ از اصلاح منشور سازمان و سازوکارهای مقابله با تهدیدهای امنیتی و مواد مخدر تا برنامه توسعه بنادر و مراکز لجستیکی در فاصله ۲۰۲۶ تا ۲۰۳۰، همکاری در فناوری‌های نو، ظرفیت‌های پردازشی و مسیر فناوری سبز که همگی این‌ها برای ایران اهمیت مضاعف دارد، زیرا امکان می‌دهد موضوعاتی مانند حمل‌ونقل، بنادر، انرژی و فناوری از سطح شعارهای همکاری به دستورکارهای قابل پیگیری تبدیل شوند.

به همین جهت، یکی از نقاط قوت حضور ایران در بیشکک، دیپلماسی هم‌زمان در سه سطح بود؛ در سطح نخست، دفاع از حاکمیت و تمامیت ارضی ایران، در سطح دوم، ریزنی مستقیم با قدرت‌های اصلی حاضر در اجلاس و در سطح سوم، مشارکت در تصمیماتی که دستورکار آینده سازمان را شکل می‌دهد. چنین رویکردی نشان می‌دهد ایران تلاش کرده است از شانگهای صرفاً

برای بیان مواضع سیاسی استفاده نکند و آن را به عرصه‌ای برای مدیریت هم‌زمان فشار امنیتی، روابط منطقه‌ای و منافع اقتصادی تبدیل کند.

البته با این همه، نباید از نتایج اجلاس تصویری فراتر از واقعیت ساخت. شانگهای یک پیمان دفاعی نیست و حمایت سیاسی اعضا الزاماً به اقدام مشترک امنیتی یا تحمل هزینه اقتصادی برای ایران منجر نمی‌شود. بنابراین، دستاورد واقعی تهران در بیشکک نه «اتحاد» اعضای سازمان با ایران، بلکه گسترش دامنه مانور دیپلماتیک ایران در میان قدرت‌هایی با منافع متفاوت است. این تمایز مهم است؛ زیرا دیپلماسی موفق زمانی محقق می‌شود که بتواند تعارض دیدگاه‌ها و اولویت‌های اعضا را شناسایی کرده و از آن برای گسترش فضای مانور و تقویت قدرت چانه‌زنی ایران بهره گیرد.

▼ گزارش روز

هدف اصلی جنگ ترکیبی دشمنان

 علیرضا درکاهی

در ادبیات جدید جنگ، میدان نبرد دیگر تنها به مرزهای جغرافیایی و رویارویی مستقیم نظامی محدود نمی‌شود. قدرت‌های بزرگ طی سال‌های اخیر نشان داده‌اند که پیش از

ورود به یک تقابل نظامی یا حتی همزمان با آن، تلاش می‌کنند با استفاده از ابزارهای اقتصادی، رسانه‌ای، سایبری و اجتماعی، ظرفیت مقاومت طرف مقابل را کاهش دهند. در چنین چارچوبی، یکی از سناریوهایی که همواره درباره مواجهه آمریکا و رژیم صهیونی با جمهوری اسلامی ایران مطرح بوده، تلاش برای ایجاد فشار چندلایه با هدف افزایش نارضایتی اجتماعی و ایجاد شکاف میان جامعه و حاکمیت است؛ سناریویی که نقطه تمرکز آن فرسایش تدریجی از درون است.

تحریم اقتصادی علیه ایران طی چهار دهه گذشته یکی از اصلی‌ترین ابزارهای سیاست خارجی آمریکا بوده است، اما پس از خروج دونالد ترامپ از توافق هسته‌ای و اجرای سیاست «فشار حداکثری»، تحریم‌ها وارد مرحله جدیدی شدند. در این دوره، هدف تحریم‌ها صرفاً محدود کردن برخی فعالیت‌های اقتصادی نیست، بلکه بخش‌های گسترده‌تری از اقتصاد ایران از جمله صادرات نفت، شبکه بانکی، مبادلات مالی و دسترسی به فناوری‌های خارجی را هدف قرار داده است. مقامات آمریکایی بارها اعلام کرده‌اند که هدف از این فشارها، تغییر رفتار و تسلیم ایران است.

بررسی تحولات چند سال اخیر نشان می‌دهد که بسیاری از اعتراضات اجتماعی در ایران با یک موضوع اقتصادی آغاز شده‌اند؛ از اعتراضات مرتبط با مسائل کارگری و صنفی گرفته تا اعتراضات ناشی از تصمیمات اقتصادی دولت‌ها. اصل اعتراض به مشکلات معیشتی، موضوعی طبیعی در هر جامعه‌ای است و حتی می‌تواند به اصلاح سیاست‌ها کمک کند؛ اما مسئله زمانی تغییر می‌کند

که بازیگران خارجی و شبکه‌های سازمان‌یافته تلاش کنند این مطالبات را به سمت خشونت، تخریب زیرساخت‌ها و ایجاد بی‌ثباتی سوق دهند. شبکه‌های رسانه‌ای مخالف جمهوری اسلامی تلاش می‌کنند تصویری ارائه دهند که در آن هیچ راه‌حل داخلی برای مشکلات وجود ندارد و تنها مسیر، تقابل و آشوب است.

رژیم صهیونی طی سال‌های اخیر آشکارا از راهبردهای چندلایه علیه ایران استفاده کرده است؛ از عملیات‌های سایبری و خرابکاری صنعتی گرفته تا اقدامات اطلاعاتی و جنگ روانی. در نگاه تصمیم‌گیران تل‌آویو، تضعیف توان داخلی ایران می‌تواند مکمل فشارهای خارجی باشد. به همین دلیل، ایجاد احساس ناامیدی، بزرگنمایی مشکلات و هدف قرار دادن سرمایه اجتماعی، بخشی از همان نبرد غیرمستقیمی است که در کنار فشارهای امنیتی و نظامی دنبال می‌شود. در بسیاری از منازعات بین‌المللی، کشورهایی که قصد اعمال فشار نظامی دارند، ابتدا تلاش می‌کنند شرایط داخلی طرف مقابل را دشوار کنند. کاهش انسجام اجتماعی، افزایش اختلافات داخلی و ایجاد تصور ضعف، می‌تواند محاسبات طرف مقابل را تغییر دهد. به همین دلیل، سناریوی آشوب اقتصادی را می‌توان بخشی از یک راهبرد بزرگ‌تر دانست؛ راهبردی که هدف آن کاهش هزینه‌های اقدامات بعدی برای دشمن است.

مقابله با چنین سناریوهایی صرفاً با اقدامات امنیتی امکان‌پذیر نیست. مهم‌ترین عامل خنثی‌کننده جنگ ترکیبی، کاهش زمینه‌های سوءاستفاده است. بهبود شرایط اقتصادی، کنترل

تورم، حمایت از اقشار آسیب‌پذیر، مبارزه جدی با فساد و افزایش شفافیت، مهم‌ترین اقداماتی است که می‌تواند فضای مانور دشمن را محدود کند. در کنار آن، جامعه نیز نیازمند افزایش سواد رسانه‌ای است تا میان نقد دلسوزانه، مطالبه‌گری اجتماعی و عملیات روانی سازمان‌یافته تفاوت قائل شود. قطعاً دشمنان ایران همواره تلاش کرده‌اند از مشکلات واقعی برای اهداف سیاسی خود استفاده کنند، اما در مقابل نیز هر زمان که پیوند میان مردم و نظام تقویت شده، پروژه‌های فشار خارجی با شکست مواجه شده است.

▼ خبر ویژه

عملیات راهبردی سپاه علیه کمپ «تیتین»

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شب گذشته در پاسخ به شرارت‌های سبعانه آمریکایی‌ها، در موج دوم عملیات تنبیه متجاوز با رمز مقدس «یا رسول الله (ص)»، پادگان تفنگداران آمریکایی در اردن موسوم به «کمپ تیتین» واقع در سواحل خلیج عقبه را با حمله سنگین موشک‌های بالستیک هدف قرار داد و تعداد زیادی از نیروهای آمریکایی را به درک واصل کرده و چند تاسیسات مهم و بالگردهای هجومی دشمن را منهدم نمود. این کمپ در انتهای شمالی دریای سرخ، نزدیک بندر عقبه و بندر ایلات رژیم صهیونی و در فاصله نسبتاً کوتاهی از مرز عربستان قرار دارد و برای تمرین‌های تفنگداران دریایی آمریکا،

حفاظت زیرساخت‌های دریایی و عملیات آبی-خاکی مناسب است. نکته بسیار مهم این است که آمریکایی‌ها پس از مواجه شدن با بسته شدن تنگه هرمز و اختلال کامل در تدارکات نظامیشان در خلیج فارس، تلاش کردند بخشی از نیروها را در کمپ تیتین مستقر کنند؛ به این امید که ایران یا از این موضوع اطلاع کامل ندارد و یا اینکه به فرض اطلاع، امکان هدف قرار دادن آن را ندارد. با این حال، سپاه با این عملیات نشان داد که هم نسبت به تحرکات آمریکایی‌ها اشراف اطلاعاتی ویژه دارد و هم امکان گسترده‌ای برای هدف قرار دادن و غافلگیر کردن آمریکایی‌ها دارد. هدف قرار دادن کمپ تیتین، یک اقدام ویژه و راهبردی در معادلات جنگ تحمیلی آمریکا و رژیم صهیونی علیه ایران محسوب می‌شود. در واقع این عملیات پیام روشنی به واشنگتن دارد که هرگونه تلاش برای تغییر معادلات منطقه‌ای با پاسخ قاطع و غافلگیرکننده ایران مواجه خواهد شد.

▼ اخبار

فروپاشی دروغ‌های تبلیغاتی صهیونیست‌ها

امیر بوغان، روزنامه‌نگار صهیونیست در یدیعوت آحارونوت، در یادداشتی با اشاره به فروپاشی ادعاهای تبلیغاتی رژیم صهیونی در جهان، نوشت که از هفتم اکتبر به این سو، «ادعاهای بنیادین و رایجی که در گفتمان روزمره اسرائیلی‌ها در خارج مطرح

می‌شود، رنگ باخته، فروپاشیده و بی‌اعتبار شده و حتی از نگاه افکار عمومی جهان به موضوعی مضحک تبدیل شده‌اند.» به گفته این نویسنده صهیونیست، هفت ادعای تبلیغاتی اصلی شامل «تنها دموکراسی در خاورمیانه»، «کشوری صلح‌طلب»، «اخلاقی‌ترین ارتش جهان»، «دارایی راهبردی»، «دفاع از جهان آزاد»، «کمک‌های نظامی به نفع آمریکا» و «تمام جهان علیه اسرائیل است»، همگی با واقعیت فاصله آشکار دارند و دیگر در جهان خریداری ندارند. بوغان با اشاره به جنگ در غزه و کرانه باختری، تأکید کرد که ادعای «اخلاقی‌ترین ارتش جهان» به دلیل کشتار ده‌ها هزار غیرنظامی، از جمله زنان و کودکان، به موضوعی «مضحک و استهزاآمیز» تبدیل شده است و ارتش رژیم امروز «بزاری برای ارضای میل به انتقام و بی‌اعتنایی به جان انسان‌ها» تلقی می‌شود. وی در بخش دیگری از یادداشت خود با اشاره به کمک‌های نظامی آمریکا به رژیم صهیونی، نوشت که این کمک‌ها «خشم افکار عمومی آمریکا را برانگیخته است» و ادعای اینکه این کمک‌ها به اقتصاد آمریکا کمک می‌کند، «اساس و مبنایی ندارد.» بوغان در پایان با اشاره به تغییر نگاه جامعه بین‌المللی به رژیم، نوشت که «افکار عمومی جهان تغییر نکرده است؛ بلکه این واقعیت اسرائیل است که تغییر کرده است» و امروز رژیم صهیونی به‌عنوان «رژیمی منفور، تاریک، خسونت‌طلب و متکبر» دیده می‌شود.

خیبرشکن؛ موشکی که پدافند آمریکا را در هم شکست

روزنامه یواس‌ای تودی در گزارشی با اشاره به توانمندی موشکی ایران، نوشت که موشک‌های پیشرفته «خیبرشکن» با برد ۹۰۰

مایل و سرجنگی مانورپذیر، توانسته‌اند «از پدافند هوایی آمریکا عبور کرده و به حلقه پایگاه‌های آمریکا در سراسر خلیج فارس و منطقه غرب آسیا آسیب بزنند و آنها را نسبت به چند دهه گذشته آسیب‌پذیرتر کنند.» بر اساس این گزارش، نیروهای مسلح ایران در جریان جنگ ۶ ماهه با آمریکا و اسرائیل، به‌طور گسترده از این موشک در حملات به مرکز دریایی آمریکا در بحرین و دیگر پایگاه‌های آمریکایی استفاده کرده‌اند و برخی تحلیلگران معتقدند ایران در حملات ۱۷ ژوئیه به پایگاه هوایی موفق السلطی در اردن که به کشته شدن سه نظامی آمریکایی منجر شد، از موشک‌های خیبرشکن استفاده کرده است. جان‌اتان هکت، تفنگدار دریایی سابق و افسر اطلاعاتی آمریکا، در این باره گفت: «ما کل سامانه‌های دفاع هوایی را بر اساس این تصور طراحی کرده بودیم که فکر می‌کردیم آنها قرار است چه کاری انجام دهند، اما اکنون آنها دارند کار متفاوتی انجام می‌دهند.» بری مک‌کافری، ژنرال چهارستاره بازنشسته ارتش آمریکا، نیز در شبکه اجتماعی ایکس نوشت که آمریکا «احتمالاً برای همیشه دسترسی خود به ۱۵ پایگاه در خلیج فارس را از دست داده است» و دلیل آن نیز حملات موشکی و پهپادی ایران بود. جیم لمسون، تحلیلگر پیشین سیا، گفت که سامانه هدایت خیبرشکن به آن اجازه می‌دهد مسیر خود را اصلاح کرده و با دقتی در حدود ۱۰ متر به هدف اصابت کند و توانایی این موشک برای «مانور در مرحله پایانی» باعث می‌شود بتواند از دو یا سه رهگیر فرار کند. به گفته تحلیلگران، ایران از سال ۲۰۲۴ به بعد توانسته این موشک را به تهدیدی مرگبار برای ۳۰ تا ۴۰ هزار نیروی آمریکایی مستقر در منطقه تبدیل کند. مک‌کافری در پایان گفت که تصور امنیت

پایگاه‌های آمریکا در کشورهایمانند اردن، عربستان، قطر و بحرین «واضح است که آنها امن نیستند.»

تهدیدهای ترامپ نتیجه عکس دارد

دنی سیتزینوویچ، رئیس پیشین بخش ایران در واحد تحقیقاتی امان (اداره اطلاعات نظامی ارتش رژیم صهیونی)، در پیام‌هایی در شبکه اجتماعی ایکس با اشاره به تجاوزات اخیر آمریکا علیه ایران، تأکید کرد که «واشنگتن مدام ابزار خود را عوض می‌کند، بدون آنکه هرگز هدف را به‌روشنی تعریف کند.» به گفته این تحلیلگر صهیونیست، آمریکا ابتدا از تغییر حکومت سخن گفت، اما دریافت که سرنگونی جمهوری اسلامی نه سریع است و نه دست‌یافتنی؛ سپس به دیپلماسی حرکت کرد، اما آن تفاهم از هم پاشید و بار دیگر به حملات نظامی روی آورد و اکنون به فشار اقتصادی و محاصره دریایی تغییر مسیر داده است. سیتزینوویچ با اشاره به تجاوزات اخیر آمریکا به ایران، تصریح کرد که این رویکرد «یک راهبرد نیست، بلکه زنجیره‌ای از واکنش‌های تاکتیکی به مشکلاتی است که خود واکنش‌های تاکتیکی پیشین ایجاد کرده‌اند.» وی با اشاره به هشدارهای دونالد ترامپ به ایران برای عدم پاسخ به حملات، گفت که «این نشانه دیگری است که دولت آمریکا همچنان طرز فکر حکومت ایران را درک نمی‌کند. تهدید تهران به حملات ویرانگرتر در صورت تلافی، بعید است که از واکنش ایران جلوگیری کند؛ در واقع، ممکن است دقیقاً نتیجه عکس بدهد.» رئیس پیشین بخش ایران در واحد تحقیقاتی امان تأکید کرد که از دیدگاه تهران، «عدم پاسخ به حمله مستقیم ایالات متحده، معادله بازدارندگی‌ای را

که ایران ماه‌ها تلاش کرده برقرار کند، تضعیف خواهد کرد» و ایران ممکن است به این نتیجه برسد که «انجام واکنشی گسترده‌تر یا دردناک‌تر، دقیقاً برای احیای بازدارندگی در برابر حملات آتی آمریکا ضروری است.» سیتزینوویچ در پایان هشدار داد که اگر واشنگتن به یک راهبرد سیاسی برای پایان دادن به رویارویی دست نیابد، «هر طرف همچنان از زور برای بازگرداندن بازدارندگی استفاده خواهد کرد و این یک چرخه تشدیدکننده ایجاد می‌کند که مهار آن روزه‌به‌روز دشوارتر می‌شود.»

▼ اخبار کوتاه

◀ روابط عمومی سپاه در اطلاعیه شماره ۵ خود اعلام کرد: «در قصاص جنایت ارتش تروریستی آمریکا، رزمندگان نیروی هوافضا با موشک‌های بالستیک، آشیانه‌های پهپادهای آر کیو ۴ و ام کیو ۹ را در پایگاه هوایی پرنس حسن اردن هدف قرار دادند.» در این حمله تعدادی پهپاد منهدم و تعدادی خلبان و خدمه فنی به هلاکت رسیدند. سپاه این عملیات را در پاسخ به بمباران مراسم جشن عقد در سیریک هرمزگان انجام

داد که ۴ شهید از جمله یک کودک بر جای گذاشت. در این اطلاعیه خطاب به مردم اردن آمده است: «اردن نباید جایگاه ولیدهای شیطان بماند.»

◀ در ادامه عملیات تنبیهی نیروهای مسلح کشورمان، مقرها و دارایی‌های ارتش آمریکا در کویت، بحرین و اربیل هدف حملات موشکی و پهپادی قرار گرفت. ارتش کویت اعلام کرد فرودگاه کویت تمامی پروازها را به حالت تعلیق درآورد. منابع عربی از انفجارهای متعدد در بحرین خبر دادند. همزمان در اربیل عراق نیز چندین انفجار گزارش شد و مقر تروریست‌های تجزیه‌طلب هدف حملات پهپادی قرار گرفت. این حملات در پاسخ به تجاوزات تروریستی آمریکا علیه ایران انجام شده است.

◀ اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه، با محکومیت حمله آمریکا به جشن عروسی در سیریک نوشت: «هر روز بر سیاهه جنایات آمریکا علیه مردم ایران افزوده می‌شود. فهرست جنایات آمریکا اکنون کامل‌تر از همیشه شد؛ بیش از ۵۰ زن، مرد و کودک بی‌گناه شهید و مجروح شدند.» وی تصریح کرد: «خطرناک‌تر از خود بمب، عادی‌شدن بمباران است و

خطرناک‌تر از سکوت، آن است که سکوت به معنای مشروعیت تعبیر شود.» بقایای تأکید کرد: «ایران قاطعانه پاسخ خواهد داد» و هشدار داد سکوت مجامع بین‌المللی مرتکبان را در ادامه جنایاتشان جسورتر می‌کند.

◀ اسماعیل کوثری، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس، با تأکید بر تسلط کامل ایران بر تنگه هرمز گفت: «مدیریت و فرماندهی تنگه دقیقاً در اختیار ایران به‌ویژه سپاه است. اگر بخواهند بدون هماهنگی کشتی عبور دهند، با برخورد مواجه می‌شوند.» وی درباره آمریکا افزود: «واسطه فرستادن "آدم" نمی‌شود؛ شیطان بزرگ همچنان روحیه شیطانی دارد.» کوثری با اشاره به پاسخ قوی نیروهای مسلح هشدار داد: «اگر آمریکا باز هم اشتباه کند، شدیدتر از قبل پاسخ می‌گیرد.» وی درباره طرح مدیریت تنگه هرمز گفت: «بررسی طرح در کمیسیون ادامه دارد و پس از تکمیل به صحن علنی ارسال می‌شود.»

◀ علی خورسندیان، مدیرعامل بانک مسکن، از پرداخت تسهیلات ساخت ۳۹۲ هزار واحد مسکونی خبر داد و گفت: «برای ایفای تعهد قانونی خود مجبور شدیم

علاوه بر منابع داخلی، از منابع بانک مرکزی هم برداشت کنیم و این فراتر از توان بانک انجام شده است.» وی افزود: «۱۹۲ هزار واحد از این تعداد واگذار شده و منجر به قرارداد فروش اقساطی شده است.» خورسندیان تأکید کرد: «برای اینکه پشتوانه قوی‌تری داشته باشیم، باید بحث افزایش سرمایه بانک را جدی پیگیری کنیم.» وی همچنین از برنامه استفاده از ظرفیت بازار سرمایه برای تأمین مالی مسکن از طریق صندوق‌های طراحی‌شده خبر داد.